

FARSUND KOMMUNE

Postboks 100
4552 FARSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Janne Thygesen, 37 01 75 93

Uttalelse til forslag til energi- og klimaplan 2025 - 2027 for Farsund kommune

Vi viser til oversendelse datert 23.06.2026 med forslag til energi- og klimaplan 2025 – 2027 for Farsund kommune.

Innspill fra Statsforvalteren

Vi viser til vår uttalelse til melding om oppstart av planarbeidet 18.08.2025. I uttalelsen viste vi til statlige planretningslinjer for klima og energi (SPR for KE). Vi forventet at kommunen fulgte grundig opp denne, og setter konkrete mål og tiltak for både egne utslipp og forbruk samt også aktivt legge til rette for at næringsliv og innbyggere kan kutte utslipp og energibruk. Av sentrale områder hvor kommunen i stor grad kan påvirke utviklingen på klimaomstillingsfeltet, pekte vi på at blant annet arealplanlegging er viktig. Vi minnet her om at nevnte planretningslinjer har et nytt kapittel (kap 4.3) om nettopp hvordan ta klimahensyn i arealplanleggingen. Her vektlegges blant annet «planvask», sirkulære løsninger, samordna bosetting, transport og næringsaktivitet samt bruk av arealregnskap. Når det gjelder kunnskapsgrunnlag tipset vi om at det foreligger oppdaterte kommunevise regnskap for direkte utslipp i kommunene, samt for utslipp og opptak fra skog- og arealbrukssektoren, på Miljødirektoratets hjemmeside: [Klimagassregnskap for kommuner og fylker - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/klimagassregnskap-for-kommuner-og-fylker). Vi viste også til NVEs kommunevise energiregnskap som er godt egnet for å se utviklingen i energibruk i kommunen per sektor: [Energibruk i kommuner - NVE](https://www.nve.no/energi/energibruk-i-kommuner). Endelig anbefalte vi at kommunen vurderer å innføre klimabudsjetter, sikrer forankring av tiltak i den delen av organisasjonen som utløser utslippet, samt at effekt- og resultatmålene for planarbeidet formuleres på en konkret og målbar måte.

Statsforvalteren vil berømme kommunen for å ha utarbeida en energi- og klimaplan med mye relevant og godt innhold. Våre ovennevnte innspill til oppstart av planen synes i stor grad å være fulgt opp på en god måte.

Vi vurderer at kunnskapsgrunnlaget som legges til grunn for planarbeidet er meget treffende for arbeidet med hvordan kommunen kan påvirke utviklingen på klimaomstillingsfeltet, både når det gjelder kutt i klimagassutslipp og effektiv energibruk. Videre er det blant annet bra at også og indirekte utslipp er tatt med i tillegg til de direkte utslippene (inndelt systematisk i scope 1 – 3). Kunnskapsgrunnlaget er også oversiktlig og velskrevet fremstilt.

Statsforvalteren vurderer at kommunens målsetninger, både for kommunen som samfunn og for egen virksomhet, i hovedsak er gode og relevante. Videre har planens handlingsdel en bank av mange, meget konkret utarbeida tiltak som synes treffende for kommunens klimaarbeid innen de ulike relevante sektorene. Vi ser det er lagt ned et betydelig arbeid her, noe vi vil gi kommunen honnør for.

Statsforvalteren vil likevel peke på det vi er redd kan bli en hovedutfordring i oppfølgingen av planen; at det ikke fremgår tydelig nok hvilke tiltak som er **prioritert**, eller hvilke effekter de forventes å ha. Etter vår vurdering bør dette underbygges med kost/nytte-vurderinger. Flere av klimatiltakene vil kreve politisk forankring, innebære økonomiske kostnader og kunne forutsette omprioritering av ressurser. Gode kost/nytte-analyser vil synliggjøre hvilke prioriteringer som er nødvendige for å nå målene, og samtidig gi et bedre beslutningsgrunnlag for politiske veivalg.

Planforslaget vil også styrkes dersom de prioriterte tiltakene kobles tydeligere til de vedtatte utslippsmålene. Uten beregninger av klimaeffekten av de enkelte tiltakene er det vanskelig å vurdere om de er tilstrekkelige, og om de representerer de mest kostnadseffektive virkemidlene for å nå klimamålene. For eksempel bør det fremgå hvilke utslippsreduksjoner som forventes fra tiltak innen transport og arealbruk, og hvor store samlede utslippskutt de prioriterte tiltakene antas å gi. Dette vil også synliggjøre hvor stor del av målet om 55 prosent utslippsreduksjon innen 2030 som må oppnås gjennom lokale tiltak, og hvor mye som forutsetter nasjonale eller regionale bidrag. Miljødirektoratet har utviklet flere gode verktøy for beregning av klimaeffekter, og disse videreutvikles fortløpende. **Et hovedinnspill fra Statsforvalteren er derfor at kommunen arbeider videre med ovennevnte, slik at de mest effektive tiltakene prioriteres på en forpliktende måte allerede i denne energi- og klimaplanen.**

Vi vil også oppmuntre til at det utarbeides tiltak som i større grad utfordrer og krever omstilling for innbyggerne, for eksempel å gradvis innføre avgiftsparkering for ansatte i kommunen, innføring av hjertesoner rundt skolene og innføre strengere parkeringsbestemmelser i kommuneplanen, slik at bilbruk blir mindre attraktivt og konkurranseevnen til alternative transportformer bedres. En undersøkelse utført som en del av en doktorgradsavhandling på Universitetet i Agder i 2019 viste, med utgangspunkt i mer enn 2500 respondenter fra Agder, at tilgang på (gratis) parkeringsplass på arbeidsstedet, har stor betydning for valg av transportmiddel i hverdagen.

Vi minner også om at for eksempel «fokus på» og «legge til rette» er lite bindende og ikke veldig ambisiøse formuleringer for en klimaplan i 2026. Det kan også være vanskelig å avgjøre om slike mål er nådd eller ikke når regnskapet skal gjøres opp. Helt konkret, vil vi blant annet bemerke funksjonsmålet om reduksjon av klimagassutslipp fra transportsektoren på side 9 (kapittel 5.5

Klimaformål for kommunens virksomhet). Vi mener målet med fordel kan formuleres mer spesifikt, samt differensieres etter kjøretøytype. Slik det er formulert nå, fremstår ambisjonsnivået som relativt lavt, når det heter at transport i kommunens leveranser «som hovedregel» skal være nullutslipps- eller fossilfri innen 2030. Etter vår vurdering bør det settes mer ambisiøse og konkrete mål for kjøretøygrupper der teknologi og marked er mer modne. For eksempel kan det for personbiler og mindre varebiler fastsettes et forpliktende mål om at alle disse skal være nullutslippskjøretøy innen 2030.

Endelig vil vi oppfordre til å benytte tilskuddsordningene Klimasats og Sirkulærsats. For 2026 er søknadsfrist 15. september 2026 for Klimasats og 15. oktober 2026 for Sirkulærsats. Merk at for 2027 har regjeringen foreslått at tilskuddsordning for klimatilpasning, Natursats og Klimasats skal slås sammen. Det er derfor foreløpig uavklart når og hvordan senere utlysninger blir.

Vi ønsker lykke til i slutføringen av et viktig arbeid!

Med hilsen

Thomas Christian Kiland-Langeland (e.f.)
seksjonsleder plan
Seksjon plan

Janne Thygesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Agder fylkeskommune
Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 788 Stoa
Postboks 5091, Majorstuen

4809 ARENDAL
0301 OSLO